ECHO ZDROJOWE

Urok życia narciarza na „Hali Gąsienicowej".

Fotomontaż H. Schabenbeck-a.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

ECHO ZDROJOWE

Cena 25 gr.

Wydawca, naczelny i odpowiedzialny redaktor: Dr. JAROSŁAW SAWCZAK

Redakcja i Administracja: Zakopane, ul. Jagiellońska willa „Mazowiecka" Telef. 509

Godziny urzędowe od 10 do 12-tej

Rok IX. Zakopane 22 grudzień 1934 Nr. 22

ODDZIAŁY: Warszawa ul. Piusa 21, m. 13, tel. 8-83-37 Otwock, Krynica, Szczawnica, Krościenko n/D. Muszyna, Piwniczna Rynek apteka, Nowy Sącz ul. Zdrojowa, Rabka Zdrój, Żegiestów Zdrój, Poronin. Kraków Topolowa 8

Ilustrowany dwutygodnik poświęcony sprawom przemysłu hotelowo-pensjonatowego, propagandzie zdrojowisk, uzdrowisk, letnisk, kąpielisk morskich, turystyce i sportom.

Kazimierz Olszewski
ŻEGIESTÓW-ZDRÓJ

O Współpracy Lokalnej i Regjonalnej Wojew. Krakowskiego.

Wychodzę z założeń następujących: Anormalne warunki gospodarcze, zwichnięta równowaga w życiu gospodarczem wymagają zastosowania odpowiednich przeciwdziałań, zmierzających do odparowania ujemnych wpływów czynników destrukcyjnych.

Gdy w ramach ustroju kapitalistycznego, w normalnych warunkach gospodarczych, — dążenie do osiągnięcia idealnej formy gospodarczej wysuwa na czoło hasło liberalizmu gospodarczego, współzawodnictwa indywidualnych jednostek gospodarczych na platformie wolnej konkurencji, to w warunkach anormalnych, krytycznych, hasłem będzie: „PLANOWA GOSPODARKA" porozumienie — organizacja.

Powstają kartele, zmowy, związki zawodowe, spółdzielczość.

Ich dążeniem, ukrócić indywidualizm na polu konkurencji i podąży produkcji, bo czynnik ten w warunkach krytycznej konjunktury zbacza często z drogi normalnych praktyk przemysłowo-kupieckich, często nie liczy się z tezą opłacalności produkcji, zagraża „dumpingiem" i dziką konkurencją.

Z drugiej strony, — organizacja stwarza szerszy plan gospodarczy, bada swe koszty produkcji, zaś w rozwoju spółdzielczości znajduje drogi do pomniejszenia tych kosztów.

Efekt dla konsumenta równy. Otrzymuje produkcję po niskiej cenie. Gdy jednak indywidualna gospodarka obciążona nadmiernymi kosztami przy tej cenie traci, to gospodarka planowa, przy zmniejszonych kosztach w ramach organizacji, — przy tej samej cenie zarabia.

Nie można tego rzec o przemyśle zdrojowiskowym, zaś specjalnie hotelowo-pensjonatowym aby stał na wysokości zadania, — aby z bystrością kupca-przemysłowca spoglądną w przyszłość, — zdał sobie sprawę z grozy położenia i radykalnie zmienił swą orjentację, — indywidualistycznego chaosu gospodarczego — na orjętację planowej gospodarki, w ramach zdyscyplinowanej, solidarnej organizacji zawodowej

Są pewne momenty usprawiedliwienia.

Zważmy, że dopiero w ostatnim dziesięcioleciu krajowy przemysł uzdrowiskowy wystąpił na arenę życia gospodarczego, rozbudowując się prawdziwie po amerykańsku.

Okres pomyślnej konjunktury, zaabsorbował wszystkie myśli przemysłowca zdrojowiskowego

w pracy nad rozbudową, — asenizacją, — dźwignięciem zdrojowisk do poziomu europejskiego. Dziś mamy to wszystko, co zagranica może dać klientowi, nie wstydzimy się naszych zakładów i urządzeń zdrojowiskowych, lecz wstydzić się musimy, że one stoją pustką.

Zajęci jedyną myślą rozbudowy, zaniedbaliśmy drugi ważny dział, mianowicie; urządzenia naszej gospodarki zdrojowiskowej, zbytu naszej produkcji.

Kilkuletnia dobra konjunktura zamknęła nam oczy w błogim śnie. Śniliśmy o deszczu złota, który stale, — bez naszego wysiłku, wpadał będzie strugą do kieszeni. Lecz przyszły lata posuchy, — otwieramy oczy — znika złoty sen, — zaś bezczelnym realizmem szydzą z nas pusta kieszeń i długi.

Przecież pięć lat upływa od czasu kiedy „kryzys" spojrzał nam brutalnie w oczy, zaś od tego czasu wiele ofiar pochłonął, — cóż uczyniliśmy aby się obronić?

Jak zalęknione dzieci kryjemy się w obrębie naszych zakładów. Tu, snujemy nasze indywidualne małe planiki, wydajemy ostatnie grosze na problematyczną akcję indywidualnej obrony. Czasem doleci nas wieść: „Sąsiada licytują". Szepniemy: „wieczne spoczywanie niech mu tam ziemia lekką będzie, chociaż był paskudnym konkurentem".

Ale czemu to nie pomyślimy, że część winy za bankructwo naszego konkurenta ponosimy my sami. Nie stanął w ścisłej organizacji zawodowej, dlatego nie nauczył się praktyk lojalności i solidarności kupieckiej. Ale przecież i nas tam nie ma w tej organizacji. — i my snujemy nasze indywidualne planiki, — więc w oczach naszego konkurenta jesteśmy równie winni!.

Po nitce do kłębka. Czy taka organizacja

istnieje? Jakie efekty jej pracy w dziedzinie urządzenia gospodarki i obrony stowarzyszonych w jej szeregach członków?.

Wstyd się przyznać, — takiej organizacji nie ma! Istnieje tylko na papierze, — dlatego — bo nas nie ma w jej szeregach!

Błąka się w głowach nie wielu ludzi myśl.— potrzeba zorganizowania zdyscyplinowanej kolumny uzbrojenia serc wiarą, — zakasania rękawów do pracy nad odrobieniem zaległości w dziale organizacji gospodarczej zdrojowisk, — ale ogół pozostaje głuchy, apatyczny, podejrzliwy. I to jest właśnie wstyd! Jeśli w ciągu pięciu lat krytycznych nie potrafiliśmy się zrzeszyć, stworzyć zbiorowej akcji obronnej, to wydaliśmy sobie sami świadectwo niedołęstwa.

Dziecko krzyczy: „boli", — ucieka, kryje się. Podobnie my czynimy, — zamiast stanąć po męsku w kolumnie organizacji, ująć w ręce silny kij i gonić biedę z domu precz!

To ostatnie dzwonienie! Baczmy aby nie było zapóźno! Zmieńmy naszą orjentację!

Stańmy wszyscy w szeregach organizacyj zawodowych przemysłu hotelowo-pensjonatowego — uczmy się solidności i solidarności w stosunkach przemysłowo handlowo-kupieckich, — urządzajmy naszą gospodarkę planowo na zasadach „opłacalność produkcji", a nie jak dotąd na bankruckiej zasadzie indywidualizmu, zmierzającego w stronę dzikiej, często brudnej konkurencji.

Zatem hasło: „Wszyscy wstępujemy do przymusowej organizacji „Gremjum", którego statut oprzę się na znowelizowanem prawie przemysłowem Zaś na szerszym odcinku gospodarki zdrojowiskowej Województwa Krakowskiego: Dążyć będziemy do stworzenia oficjalnego przedstawicielstwa interesów zdrojowiskowych — „Krakowskiej Izby Zdrojowiskowej" — na wzór „Izby dla Handlu i Przemysłu".

Nasze ogólne postulaty gospodarcze — w zakresie przemysłu hotelowo-pensjonatowego — wspólnie dla wszystkich zdrojowisk krajowych, realizować będziemy przez „Związek Stowarzyszeń Wła-

ścicieli Realności. Przemysłu Hotelowo-pensjonatowego oraz pokrewnych Stowarzyszeń w Uzdrowiskach Polskich z siedzibą w Krynicy."

Odwróćmy tę niepochlebną kartę przemysłu hotelowo-pensjonatowego. Wyczytaliśmy na niej „zaniedbanie".

Spoglądnijmy, — co na karcie następnej zapisała swe dobro: „współpraca czynników gospodarczych i administracyjnych zdrojowiska"?

Gdybyśmy oczom nie wierzyli, to wierzyć musimy uszom! Uszy pełne — krzyku — swaru — jarmarku!

„Współpraca" — to jakaś egzotyczna zjawa, obca naszemu charakterowi.

Przychodzi do pewnego „czynnika" i mówi: „należałoby coś zgodnie postanowić w sprawie taksy klimatycznej, — programu działalności",..

„Czynnik" odpowiada: „nie rozumię, — mówisz po chińsku". Więc zwraca się do drugiego „przecież cena kąpieli leczniczych jest absolutnie za wysoka, w stosunku do innych świadczeń zdro-

jowiskowych, działa wprost odstraszająco, wpływa na ubytek frekwencji w zdrojowisku“.

Odpowiada: „nie rozumię, mówisz pewnie po turecku“

Wreszcie udają się do „Gremjum“: „Panowie! należy stworzyć wspólny front przeciw zakusom dzikiej konkurencji, rozwinąć współdzielczość celem obniżenia kosztów produkcji — wspólny front na polu propagandy. „Zaś tym razem „Panowie — udają niemca“.

„Współpraca“ uważana jest dotąd na terenie zdrojowiska za intruza, — życzy się jej, — aby się powiesiła na latarni magistrackiej

Czy istnieje na terenie któregokolwiek zdrojowiska organizacja—którą możnaby nazwać wspólną reprezentacją lokalnych interesów i polityki gospodarczej tego zdrojowiska?

Boć—przecież nie jest tą reprezentacją ani właściciel zdroju, ani Komisja Zdrojowa lub Zarząd Gminy, nie jest też „Gremjum“. To są jedynie czynniki reprezentujące oddzielne grupy interesów, — lecz nie zbiorowość interesów zdrojowiska.

Lecz interesy te korzeniami wrosły w jedną glebę w zdrojowiska. Kto zaś z niej soki czerpie winien się starać o racjonalną uprawę. Czy jednak można, tę glebę racjonalnie uprawić nie stworzywszy wprzód takiego planu gospodarczego, któryby przewidział zastosowanie odpowiedniej pożywki ?

Jeden z „czynników“ mówi: „ja uprawię glebę moim „patentowanym nawozem“, — zaś drugi — rozsieje w to samo miejsce znowu inny, indywidualnie wynaleziony nawóz.

W rezultacie gleba nie otrzymuje tego co potrzeba, aby żywić mogła zasiew pracy i wyhodować plon. Życie na niej więdnie, — zamiera.

Zaś drugie: Soki czerpane z gleby zdrojowiskowej (dochody sezonowe) muszą być równomierne i sprawiedliwie rozprowadzone w organizmie przemysłu zdrojowiskowego; jest to przecież organizm jednolity,— żyjący jednem życiem — chociaż złożony z wielu członów. Każdy człon tego organizmu musi byc dostatecznie odżywiony, inaczej cierpi całe ciało.

Niech się za tem nie zdaje żadnemu z czynników pracujących w zdroju, że zabezpieczył swą egzystencję, — jeśli niewspółmiernie czerpał z soków gleby i temsamem osłabił żywotność drugiego współpracującego członu. To jest orjentacja na krótką metę, która wnet okaże się zgubną, dla jego własnych interesów.

Mógłbym tu podać wiele przykładów z terenów zdrojowisk świadczących, — jakie straty ponosi zdrojowisko wskutek bezplanowej, chaotycznej polityki cennikowej w obrębie lokalnym zdrojowiska jak również w stosunkach konkurencji międzyzdrojowiskowej,

A przecież narzuca się prosty plan.

Wyłonić w obrębie lokalnym zdrojowiska „Komisję Porozumiewawczą“ z reprezentacji wszystkich grup interesów zdrojowych t.j. właściwą reprezentację interesów i polityki gospodarczej zdrojowiska. Niech na wspólnej platformie porozumienia kształtuje się przewodnia myśl polityki gospodarczej, wyrównują się różnice interesów — na zewnątrz zaś wspólny front — propagandy zdrojowiska, oparty na wspólny, zbiorowy fundusz propagandowy.

Jeśli się to dotąd nie stało, — to zanotujmy na tej drugiej karcie uwagę: „nasze niedołęstwo“ Takby wyglądała ilustracja stosunków „współpracy lokalnej“ — na terenie zdrojowiska.

C. d. n.

DR. ALFRED KAMSLER
Zakopane

Kilka uwag o klimacie górskim.

Klimat jest to suma wszelkich czynników atmosferycznych i ziemskich danego miejsca, które bezpośrednio na nasz stan wpływają.

W odniesieniu do znaczenia leczniczego miejscowości klimatycznych rozróżniamy klimat szanujący i drażniący.

Do klimatu szanującego zaliczyć należy wilgotno ciepły klimat śródlądowy, w zimie klimat pustynny, w lecie klimat morski. O właściwościach tych klimatów mówić nie będziemy, ponieważ w obecnej porze roku nie przedstawiają one dla nas większego zainteresowania. Przechodzimy więc do omówienia klimatu drażniącego.

Nazwą tą określamy klimat miejscowości, położonych w średnich i wysokich górach t. j. na wysokości 800 - 1800 m. W Polsce najwyżej położoną miejscowością klimatyczną jest Zakopane. Leży ono na wysokości 900 m.

Z pośród wszystkich klimatów największe znaczenie posiada wysokogórski. Rozróżniamy dwojakie cechy charakterystyczne tego klimatu. Przedewszystkiem takie, które tylko jemu są właściwe i dlatego nazywamy je swoistemi, oraz cechy, stwierdzane również w innych klimatach, które określamy jako nieswoiste.

Swoistą cechą klimatu górskiego jest zmniejszone ciśnienie barometryczne, które maleje w miarę wysokości. W związku z tem pozostaje również zmniejszona ilość tlenu w powietrzu górskiem, która pobudza prawie wszystkie organy do wzmożonej czynności żywotnej.

Ilość barwika krwi, oraz ciałek czerwonych zwiększa się. Zmiany te są wyrazem dostosowanie się organizmu do nowych warunków oddychania. Oddech staje się w górach głębszy i powolniejszy, tem się też tłumaczy, że mieszkańcy gór mają większy obwód klatki piersiowej i zwiększoną pojemność płuc. Przemiana materji jest w górach znacznie wzmożona. Bilans azotu, jako głównego składnika białka, jest również dodatni. Powoduje on rozwój mięśni, jaki dokonuje się w nizinach tylko dzięki pracy fizycznej. Dalej daje się zauważyć w górach wpływ klimatu na narządy zmysłowe. Odnosi się to w pierwszym rzędzie do słuchu, który w górach jest czulszy, aniżeli w nizinach.

Zmniejszone nasycenie atmosfery tlenem jest zatem ważnym czynnikiem leczniczym. Działa on niejako orzeźwiająco na cały organizm i jest wstanie zapobiec lub przeciwdziałać chorobom.

Jest pewna różnica między latem a zimą, dotycząca ciśnienia barometrycznego. Ciśnienie barometryczne jest bowiem w lecie na wysokości około 1.000 m. o 4—7 mm wyższe aniżeli w zimie. Z tego wynika, że dana miejscowość górska jest w zimie jakoby o 100 m. wyżej położona aniżeli w lecie. Działanie drażniące spowodowane zmniejszonem ciśnieniem barometrycznem jest zatem latem słabsze, aniżeli zimą.

Dalszą swoistą cechą klimatu górskiego jest światło słoneczne, które oznacza się wielkiem bogactwem promieni pozafiołkowych i równomierną siłą promieniowania przez cały rok.

Światło składa się z całego szeregu promieni, z których najważniejsze są: promienie fiołkowe i pozafiołkowe, oraz promienie czerwone i pozaczerwone. Pierwsze działają chemicznie, drugie cieplnie.

Słońce działa najsilniej w miesiącach letnich. Zaznaczyć należy, że i wtedy nie osiąga ono swej możliwie największej energji, ponieważ para wodna, która w lecie znajduje się w atmosferze w wielkich ilościach, osłabia znacznie działanie promieni czerwonych. Jest ono natomiast obfite w promienie fiołkowe, które są leczniczo bardzo ważne. Słońce w lipcu nie jest o wiele cieplejsze, aniżeli w styczniu, ale jest ono równocześnie 10 razy bogatsze w promienie pozafiołkowe. Ma to doniosłe znacze-

nie, albowiem w porze letniej mamy w górach mało promieni cieplnych, podczas gdy w porze zimowej (w zimie i na wiosnę) wtedy, kiedy ich najwięcej potrzebujemy, są one bardzo obfite.

Pogoda słoneczna jest odwrotnie proporcjonalna do zachmurzenia. Ponieważ zachmurzenie jest silniejsze w lecie aniżeli w zimie, przeto też w lecie mamy mniej dni słonecznych. Na 13 dni słonecznych w styczniu o 75—100% możliwej pogodzie słonecznej, przypada na lipiec 10 dni słonecznych. W lecie korzysta się w wielkiej mierze ze słońca przedewszystkiem dzięki temu, że operuje ono dwa razy tak długo, jak w zimie.

Działanie słońca polega na wytwarzaniu w skórze warstwy barwika, który jest wyrazem jej podrażnienia. Obecność jego, czyli to, co nazywamy opalaniem, jest wskaźnikiem i miernikiem leczniczego działania słońca.

Słońce działa na mięśnie, podobnie jak masaż, poprawiając krążenie krwi, skład krwi i temsamem oddech. Wpływa ono też korzystnie na przyswajanie witamin i działalność obronna organizmu, jak np. gojenie się ran. Lecznicze działanie słońca na gruzlicę gruczołów, kości i t. d. jest powszechnie znane. Znaczenie górskiego światła jest zatem dla zdrowego a tembardziej dla chorego organizmu bardzo wielkie

Do nieswoistych cech klimatu górskiego zaliczyć należy przedewszystkiem zmniejszoną wilgotność powietrza. Im wyżej, tem mniej wilgoci, która maleje w miarę wysokości, wynosząc przy 2.000 m. tylko połowę wilgotności nizinnej. Dla chorego ma to wielkie znaczenie. Drogi oddechowe ulegają bowiem wysuszeniu co powoduje zmniejszenie się ilości plwociny. Dalszym dodatnim objawem, pozostającym w związku z zmniejszoną wilgotnością, jest odmienna gospodarka wodna organizmu, przez co poty nocne w górach przeważnie ustępują. O innych mniej ważnych skutkach tej cechy klimatu mówić nie będziemy.

Średnia temperatura roczna jest w górach o wiele niższą, aniżeli w nizinach. Organizm znosi tę temperaturę górską bardzo dobrze. Pozostaje to w związku ze zmniejszoną wilgotnością powietrza, gdyż wilgoć i wiatry wywierają większy wpływ na uczucie zimna, aniżeli samo zimno.

Niska temperatura górska ma w lecie wielkie znaczenie, ponieważ chroni człowieka przed skutkami upałów. W przeciwieństwie do dusznych i parnych nocy w nizinach, noce w wysokich górach są chłodne i tem samem bardzo przyjemne.

Suche zimno, jakiem odznacza sią klimat górski w zimie, jest nietylko przyjemne, ale stanowi jeden z głownych czynników leczniczych gruźlicy płuc. Dlatego też chorzy wychwalają szczególnie kuracją zimową.

Klimat Zakopanego jest klimatem górskim, posiadającym wszelkie cechy klimatu wysokogórskiego. To, co niejednokrotnie odstrasza od przyjazdu do Zakopanego, a mianowicie przesąd, jakoby klimat Zakopanego był za ostry, jest jego główną zaletą.

JERZY ŻUROWSKI
Zakopane

Przed sezonem sportowym w Zakopanem.

Jak mówią wszelkie znaki na niebie i ziemi zima tegoroczna będzie wczesna i ostra. Już tylko dnie dzielą nas od chwili, kiedy w równomiernym, bezszelestnym spadzie białych płatków śnieżnych, otuli się Zakopane i okolica nieskalaną szatą, kiedy roziskrzy się ziemia miljardem brylantów, a sute czapy-nawisy śniegowe zamienią drzewa w tajemnicze postacie fantastycznych gnomów... I już niedługo zaroją się okolice Zakopanego falą pijanych rześkiem powietrzem i niespotykanym czarem widoku narciarzy, a miasto zaroi się tłumem tych, co jak spragniony do źródła, podążą po zdrowie, wypoczynek, zabawę i zapomnienie o codziennej szarzyźnie życia. Bo zima w Zakopanem to miljon cystern życiodajnego ozonu, to miljon kalorji słonecznych, to upojne godziny farysowych zjazdów narciarskich i upojeń sportowych, to wreszcie prawie wiekuiste zapomnienie o troskach życia codziennego, to upojny wir zabaw, dancingów i zwycięztw niekoniecznie sportowych.

Że jednak o sportowych wyczynach mam pisać, przystępuję „ad rem“. Zacznę od narciarstwa, jako bezsprzecznie najpopularniejszego sportu zimowego. Udowadniać chyba nie trzeba, że Zakopane posiada jedyne w Polsce wszelkie warunki wymagane dla tego sportu. Różnorodność terenów od najłatwiejszych dla kilkuletnich „bąków“ dostępnych po pełne emocji dostępne jedynie dla „dyplomowanych“ narciarzy, nie dopuszcza porównania z innymi miejscowościami. A jeśli dodać do tej zalety, opiekę, jaką otoczą miejscowe kluby narciarskie i P. Z. N., „nartujących“, szereg zawodów dla gości, kilka szkół jazdy na nartach, prowadzonych przez asów naszego narciarstwa, niewątpliwem stanie się, że jak co roku Zakopane będzie celem pielgrzymek narciarzy z całej Polski, żądnych doprawdy niezwykłych emocji, jakie sport ten daje. Jeśli chodzi o stronę widowiskową, czy też „imprezową“ to niebywale bogaty program przewiduje szereg zamierzeń, jak Skoki, slalomy, biegi itp. i to począwszy od połowy grudnia b. r. do końca marca roku przyszłego. Naturalnie na czele tych imprez staną tradycyjne Międzynarodowe Narciarskie Mistrzostwa Polski, (20-26 lutego) które w roku bieżącym ze względu na próbę sił przed przyszłoroczną Olimpiadą nabierają specjalnego posmaku, Prócz dużej Skoczni na Krokwi która została dużym nakładem pracy i kosztów poprawioną, zostanie zbudowaną Skocznia treningowa w górach,

Łyżwiarstwo i hokej to druga gałęź sportu, która cieszy się niezwykłą popularnością zakopiańskich gości. I w tej dziedzinie znajdą niezwykle bogaty program. Tradycyjne Międzyn. Zawody Łyżwiarskie o Mistrzostwo Zakopanego (4- 6I. 1935) z udziałem Czech, Niemców, Austrji, Węgier, Polski. Pokazy Jazdy Figurowej (luty 1935) Mecz Łyżwiarski Sowiety-Polska i Niemcy-Polska przedstawiają z punktu sportowego niebywałą emocją i zainteresują niezawodnie entuzjastów tego pięknego sportu. Jeśli chodzi o hokej, to poza turniejem z udziałem Austrji, Szwecji i Polski (w okresie Bożego Narodzenia) oraz Meczem Niemcy-Polska.(luty 1935) przewidzianych jest szereg meczów krajowych i dwóch drużyn miejscowych. Tak jedne jak i drugie Zawody odbywać się będą na znakomicie urządzonym i ostatnio poprawionym torze Łyżwiarsko hokejowym, zaopatrzonym w szatnie, bufet, transmisję muzyki, oświetlonym lampami o sile 12.000 świec. Niezależnie od tego toru, funkcjonować będzie specjalny tor treningowy dla drużyn hokejow. położony koło kina „Sokół“.

Przebudowany w roku zeszłym, a obecnie gruntownie poprawiony tor saneczkarski i bobsleihgowy w Kuźnicach, służyć będzie wygodzie publiczności i amatorom tego sportu, pozatem rozegrane zostaną na nim Międzynar. Zawody Saneczkarskie i Bobsleighowe (styczeń 1935) i takież krajowe w lutym tegoż roku. Projektuje się również urządzenie specjalnego toru saneczkarskiego dla

dzieci, któryby był równocześnie „Eldoradem“ dla naszych milusinskich, gdzie pod fachową opieką mogliby spędzić czas miło, wesoło i na wolnem powietrzu.

Jak co roku, od 7 lat, tak i w zbliżającym się sezonie zimowym odbędzie się w Zakopanem „pospolite ruszenie ułańskie“ w ramach Ogólnopolskich Zawodów Hippicznych pod protektoratem Pana Prezydenta RP. i Wyścigów Konnych. Rozbłyśnie tor wyścigowy stubarwną tęczą otoków czapek ułańskich i czerwienią fraków jeźdźców cywilnych, niejedno serduszko załopoce jak... proporczyk, a niejedna myśl „nieomylnego“ gracza totalizator, łudzić się będzie wygraną na „fuksa“. Naturalnie clou Zawodów Hippicznych stanowić będzie o puhar przechodni ufundowany przez Pana Prezydenta RP. podobnie jak gwoździem Wyścigów Konnych będzie doroczny Wyścig o Wielką Nagrodę Tatr ufuntowaną przez Przyjaciela Zakopanego Posła Dąbrowskiego. Tak więc w okresie od Trzech Króli po 20 lutego. przepięknie położony i znakomicie urządzony tor wyścigowy oglądać będzie na starcie asów jeździectwa polskiego, na trybunach zaś elitę towarzyską z wszystkich stron Polski.

Na tymże torze odbędzie się w pierwszych dniach marca 1935, już szósty z rzędu Torowy Wyścig Automobilowy i Motocyklowy, poprzedzony finiszem Jazdy Zimowej Kraków-Zakopane, oraz Zjazdu Gwiazdzistego z całej Polski. Firma organizatorów: Krakowskiego Klubu Automobilowego i Motocyklowego, oraz tyloletnia tradycja gwarantują, że i w roku bieżącym, wyścig ten stanowić będzie emocję sportową pierwszorzędną tak dla publiczności jak i dla naszych kierowców.

Nakoniec krótka wiadomość, niemniej jednak emocjonująca. To wieść o dorocznem „Święcie Zimy“ (18-28 lutego) i „Sniežnych Zapustach“ w dniu 26 lutego. Ci którzy byli w zeszłym roku a raczej w sezonie zimowym w Zakopanem, pamiętają ten niebywały gwar, radość i beztroskę tysięcznych tłumów jakie się w tych dniach przelewały po lokalach, ulicach i stadjonach. Specjalnie bogaty program w ramach tych imprez, zapowiedziane znaczne ulgi przy przejeździe kolejami w tym okresie, wreszcie wspomniana tradycja wesołej beztroski, ściągnie niezawodnie i w roku czy sezonie zbliżającym się tysiące nałogowych miłośników Zakopanego.

A że, jeśli chodzi o pomieszczenie i wyżywienie, Zakopane jest najtańszą miejscowością w Polsce, że znajdziesz tu wszystko czego dusza zapragnie, że spotkasz krewnych, znajomych z całej Polski, że czeka nas tu niefałszowana radość, jaką dać potrafi jedynie obcowanie z naturą w jej najpiękniejszej formie, wszyscy wydajemy sobie w czasie od połowy grudnia do końca marca rende-vous w Zakopanem.

ZARYTE.

Zaryte należy do okręgu zdrojowego Rabki jest niejako uzupełnieniem tego zdrojowiska, posiada swoje charakterystyczne właściwości, o których poniżej wspominamy.

Rokrocznie przybywa tu podczas sezonu kilka tysięcy osób ze wszystkich stron Polski, Warszawa, Wilno, Grodno, Chełm, Lublin, Częstochowa, Poznań, Katowice, Łódź, Kraków i Lwów są tu corocznie silnie reprezentowane, — dzieciarnia ugania po lesie, zbiera maliny i grzyby, kąpie się w Rabie bez żadnej obawy, bo woda, chociaż wartkim płynąca prądem, jednak nie zdołała wyżłobić głębokiego koryta w skalistem podłożu. Dla pływaków rekordzistów jest tu basen, w którym mogą trenować w skokach i dystansach, woda w basenie czysta, wprost z górskiego potoku z pod Lubonia.

Do codziennych wycieczek należy wycieczka na Luboń (1020 m) gdzie w schronisku można wypocząć i posilić się. Przepiękny widok jaki się roztacza ze szczytu góry ściąga wycieczkowiczów, młodzież i starszych, pozatem ulubionem miejscem przechadzek są lesiste grzbiety gór Polczakowej i Karkulowej, gdzie pełno borówek, malin, ostrężyn i grzybów.

Ludność Zarytego nastawiona jest niejako na całoroczny zjazd letników, oddaje do ich dyspozycji cały szereg mieszkań, will i pensjonatów, dostarcza po umiarkowanych cenach nabiał, mięso, płody leśne i miód górski. Sklepy zaopatrzone we wszystkie dla pani domu potrzebne towary zezwalają na łatwe prowadzenie gospodarstwa we własnym zarządzie a 15 pensjonatów ze „Słońcem“ i „Grażyną“ na czele otwiera swe podwoje dla przyjęcia gości.

Rozbudowa Zarytego postępuje wprawdzie wolnym krokiem wobec konkurencji jaką przedstawia Rabka Zdrój z kąpielami mineralnemi, jednak każdego roku widzi się nowe wille i domki należące do miejscowych górali bądźteż do letników, którzy w ten sposób stabilizują swoje uznanie dla klimatycznych właściwości Zarytego.

Górale tutejsi odznaczają się talentem do robót budowlanych — cały szereg murarzy, kamieniarzy, stolarzy, cieśli, betoniarzy, pochodzi z zamieszkałych tu rodzin Jurczaków, Dziechciowskich, Śmietanów Janowców, Stolarczyków i Furdułów itd. wykonuje w okolicznych miejscowościach i na miejscu tak roboty budowlane jakoteż meblarskie a majster szewski Stojeba zaopatruje w luksusowe obuwie wszystkich letników.

Sezon zimowy również powoli zaczyna zjednywać sobie zwolenników pięknych zjazdów po południowym zboczu Lubonia, urządzane tu bywają kuligi na szczyt Lubonia, jeździ się końmi, z powrotem

zaś na nartach lub saneczkach. Dewizą Zarytego jest spokój i cisza zdala od gwaru i zgiełku modnego zdrojowiska, od ogonków przed kasą kąpielową i ścieżek parku przepełnionych wystrojonymi „gośćmi". Tu panuje swoboda, strój kąpielowy, lasy, łąki, pola, słońce gorskie, a balsamiczne powietrze wdychiwane pełną piersią zastępuje w zupełności dymem papierosów przepojoną atmosferę sali dancingowej.

Żegiestów Zdrój

Zdrojowisko w pow. Nowosądeckim, w woj. krakowskiem. Wysokość: 410—530 m. n. p. m.

Położenie: u podnóża Beskidu nad Popradem w jarze górskim, wśród lasów.

Stacja kolejowa na linji Nowy Sącz—Krynica w miejscu.

Poczta, telegraf, telefon w miejscu

Klimat podgórski.

Dwa zdroje szczawy żelazisto-ziemnej. Borowina. Gmach kąpielowy. Kąpiele mineralne i błotne.

W zimie czynne następujące pensjonaty od 10 grudnia: Dom Zdrojowy, Pensj. „Zamek", Pensj. „Sanato", Pensj. „Światowid", Pensj. „Malutka", Pensj. „Żorlina", Pensj. „Beskid".

Opłaty kuracyjne: zimą 4 zł. tygodniowo od osoby. Tereny narciarskie i tory saneczkowe.

Walne Zebranie Związku Uzdrowisk Polskich.

Dnia 3 b. m. odbyło się w Związku Uzdrowisk Polskich w Warszawie nadzwyczajne walne zebranie członków, wyznaczone przez główną komisję wyborczą Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, dla dokonania wyboru radcy z ramienia Związku do tejże Izby. Wyborom przewodniczył przybyły w tym celu do Warszawy zastępca Komisarza wyborczego Izby Krakowskiej. Radcą do Izby został jednogłośnie wybrany dr. Kazimierz Kaden z Rabki, który piastował ten mandat również w okresie w poprzedniej 5-letniej kadencji. Po walnem zebraniu odbyło się posiedzenie zarządu Związku Uzdrowisk Polskich, na którem m. in. zapadła uchwała powołania specjalnej komisji dla skoordynowania prac Związku ze Stowarzyszeniami właścicieli nieruchomości, pensjonatów i hoteli w uzdrowiskach, celem podjęcia koniecznej akcji w kierunku oddłużenia przeciążonych zobowiązaniami objektów mieszkaniowych na terenie uzdrowisk i uzyskania długoterminowego kredytu na ich rozbudowę. Postanowiono zainteresować bliżej Ministerstwo Opieki Społecznej potrzebami polskich kąpielisk nadmorskich w kierunku ich racjonalnej rozbudowy, podniesienia urządzeń sanitarnych i in. Zarząd polecił Prezydjum kontynuować w dalszym ciągu starania o wyjednanie u p. Ministra Komunikacji zniżek taryfowych, narazie przynajmniej dla osób powracających z czynnych w zimie zdrojowisk i stacji klimatycznych.

Kronika zakopiańska.

OSOBISTE. Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Nowym Targu zamianowany został radca skarbowy p. J. Baradziej.

ZEBRANIE INFORMACYJNE W SPRAWACH PODATKOWYCH. Dnia 8 bm. odbyło się informacyjne zebranie w sprawach podatkowych, zorganizowane przez tut. Stowarzyszenie Kupców. Na zebranie to — prócz licznych przedstawicieli organizacji zawodowych — przybył nowomianowany naczelnik Urzędu Skarbowego w N. Targu radca J. Baradziej, który przedstawił i objaśnił zebranym nowe ustawy podatkowe.

UROCZYSTOŚĆ UCZCZENIA ZASŁUG 30-to LETNIEJ PRACY PROF. WOJCIECHA BRZEGI. Dnia 2 bm. odbyła się uroczystość uczczenia zasług 30-letniej pracy na polu kulturalnem i społecznem prof. W. Brzegi. Prof. W. Brzega położył znaczne zasługi w krzewieniu stylu góralskiego, był jednym z założycieli Tow. „Sztuka Podhalańska“ „Związku Górali“ brał wybitny udział w pracach komitetu spisko-orawskiego, pracował w formowaniu i szkoleniu drużyn strzeleckich w Zakopanem. Z wielu bardzo wartościowych prac prof. Brzegi wymienić należy pomnik Jagiełły na Rynku, rzeźbę w kaplicy Gnatowskiego w kościele parafjalnym, tablicę Klimka-Bachledy w dolinie Jaworowej. Napisał też kilka utworów góralskich scenicznych Nędza Litmanowskich“, „Jasiek Wróbel“, „Bogini Żywie“, „Śnisko“ „Posiady“ opowiadania w gwarze góralskiej.

Uroczystość odbyła się w przepełnionej po brzegi sali „Morskiego Oka“ Po przemówieniu wręczył Jubilatowi dyr. W. Krzeptowski dymplom honorowego członka „Związku Górali“, następnie J. Krzeptowski odczytał nadesłane gratulacje od. Związków i organizacyj społecznych. W uroczystości wzięły udział wszystkie sfery Zakopanego.

WIKTOR KOSSONOGA Z LITERATURY I SZTUKI.

Rewizja założeń formalnych młodego polskiego romantyzmu.

Jest jeden szczegół we wczesnej twórczości poetyckiej Mickiewicza ciekawy i ważny, na który nie zwraca się dostatecznie pilnej uwagi albo nawet przechodzi się nad nim lekkomyślnie do porządku dziennego: Są to listy o Anieli. Ta Aniela Wilnianka jest oczywiście z rodzaju poeteckich fikcyj i jest zupełnie wyraźnem ćwiczeniem stylistycznem w duchu lektury Russa na temat miłości. Mamy tu do czynienia z pierwszą próbą sformowania teorji miłości romantycznej, która swój dojrzały wyraz znajdzie później w oryginalnym poetyckim kształcie 4 części „Dziadów". Niepozorną Anielę zastąpi w ten sposób obdarzona pełną krasą inwencji twórczej Maryla.

Nie jest rzeczą do pogardzenia dla znawcy spraw literackich to formowanie się tematu miłosnego i planu myślowego oraz ich konfrontacja z życiowem doświadczeniem. Stało się, że fikcja i rzeczywistość zespolone zostały w jeden nierozerwalny węzeł a to zespolenie obu tych czynników otworzyło właśnie drogę zupełnie już wyraźnemu duchowi romantycznemu. Narodziny elementów uczuciowych na tle istniejącego już planu myślowego oraz narodziny nowej postaci „rozumu" z pewnych spotęgowanych żywych źródeł uczuciowych towarzyszyć będą od samego początku młodej literaturze. Trzeba jednak zaznaczyć wyraźnie, w sposób jak najbardziej widoczny, że od tego podwójnego łańcucha podstawowych psychologicznych wartości odróżnić należy to, co romantyczna poezja wysunęła demonstracyjnie na plan pierwszy jako nowe frapujące i poniekąd demagogiczne poetyckie hasło, najzupełniej zgodne z owem wyżej przez nas określonem „udaniem" względnie gestem, przy pomocy którego chciała w oczach szerokiej publiczności odseparować się od starej epoki i jej kulturalnych rekwizytów. Tem hasłem było oczywiście — uczucie. Pośrednio oznaczać ono mogło albo miało negację rozumu jako podstawowej wartości twórczej, przynajmiej tego rozumu, o którym mówiła mickiewiczowska „Oda do młodości" oraz ballada „Romantyczność". O ile zatem racjonalizm pseudoklasyczny udawał, że w przyjętym przez nas pryncypjalnym psychologicznym wzorze załamanych dróg uczucia i rozumu, a — b, b — a, nie dostrzega ważności pierwszej części tej złożonej formuły t. j. z wysokości swej kulturalnej pozy nie raczy jej dostrzegać, to przeciwnie romantyzm, streszczający się w znanych demagogicznych hasłach uczucia i serca, udaje, że mu do szczęścia potrzebna jest głównie albo nawet wyłącznie część pierwsza a o drugiej wyraża się albo z lekceważeniem jak w Romantyczności albo bąka o niej coś półgłosem. To łatwiejsze do odcyfrowania lekceważenie było znakomitym żerem dla łatwowiernych historyków, z owem zaś trudniejszemi ciekawszem dla badacza bąkaniem nie umieli sobie jakoś poradzić, ponieważ go poprostu uchem swojem nie chwytali. Przez tę nieudolność zatracona została w literaturze naukowej wartość ideowa i formalno-estetyczna niektórych ballad, już nie tak demonstracyjnych jak „Romantyczność" a zato mniej lub więcej ironicznych, jak np. ballada „To lubię", której właściwą interpretację podałem w swojem studjum „O romantycznych cudach i romantycznem aktorstwie" w r. 1929. Ustalam zatem nazwę dla jednego typu tworów romantycznych, nazywając je — demonstracyjneni. oraz dla tworów innych, nazywając je — dyskretnie ironicznemi. Zespolenie obu tych typów nastąpiło w fantastycznej dramatycznej formie „Dziadów".

Nie wystarczy zatem stwierdzić, że romantyzm sugeruje nam założenia sprzeczne z założeniami racjonalizmu. Ważniejszą rzeczą bowiem jest umiejętność rozróżnienia w utworze romantycznym pierwszego planu myślowego, z zaznaczonem wyraźnie i rzucającem się w oczy hasłem, od planu drugiego, który prawie zawsze kryje w sobie pewien dyskretny kompromis ze zwalczaną głośno zasadą przeciwnego obozu. Bo na tej właśnie dwuplanowości zasadza się cała finezja poetyckiego myślenia i kunsztu. Ładnieby wyglądał romantyzm, gdyby go chcieć preparować według słynnych krótkowzrocznych akademickich wzorów Kallenbachowskich. Rozumię zawodową kurtuazję wzajemną panów profesorów, ale uważam, że jednak należy pewne problemy postawić dość wyraźnie, aby uchronić metodykę pracy na przyszłość od powtarzających się ustawicznie tych samych błędów. Wyprowadzony bowiem przez nas z zalążkowej teorji Helwecjusza orjentacyjny graficzny schemat jest

ważny nietylko dla uporządkowania pojęć, ale także i głównie dla pełnego wyczucia jak najbardziej żywych emocjonalnych wartości, tkwiących w złożonej i prawie zawsze dwuplanowej budowie poetyckiego romantycznego dzieła. Niema mowy o tem, aby bez tego pomocniczego a ostatecznie tak prostego narzędzia można było podejmować jakąkolwiek racjonalną próbę interpretacji formy i treści, zarówno w poezji balladowej jak w dramatycznych scenach Dziadów.

Romantyk, operując swojemi sugestjami, które stanowią dla niego doskonały parawan dla ukrycia wyklętych racjonalistycznych ironicznych djablików, urozmaica swoją grę poetycką i czyni ją o wiele zabawniejsza od gry myślowej pseudoklasycznego racjonalisty. Bez przyjęcia tego założenia niepodobna poprostu zdać sobie sprawę z dalszego wspaniałego rozwoju formy romantycznej. Dotychczas operowało się w literaturze naukowej jakimś najzupełniej niezrozumiałym skokiem od uczuciowości do nadmiernego intelektualizmu w sosie mistycznym.

Aby więc w romantyzmie odkryć ziarna prawdy, trzeba zawsze pamiętać o tem, że łączy się ona w sposób nierozerwalny z pewną ciekawą pozą czyli udaniem, oraz grą aktorską i to nawet tam, gdzie mamy do czynienia z najbardziej żywiołowemi wybuchami uczucia a ten splot właśnie tak różnych czynników jest źródłem zjawiska, które określiliśmy na początku jako romantyczny rozum szalony.

Jak łatwo teraz pojąć, praca mózgu w tworach romantyzmu nietylko nie uległa jakiemuś pomniejszeniu, ale wprost przeciwnie wybujała bardzo ponad dawniejszą miarę. Praca mózgu i trud aktorski, co w tym wypadku na jedno wychodzi a co stanowi najważniejszy klucz do odgadnięcia tajemnic aktorskiej gry Gustawa w Dziadach.

C. d. n.

HENRYK LEWENSZTADT.

Artysta - Malarz.

W numerze drugim zamieścimy trzy reprodukcje obrazów Lewensztadta. — Artysta należy do młodej generacji malarzy. Urodzony w Lublinie, kończy akademję sztuk pięknych w Monachium, po powrocie do domu przestaje on z niewiadomej przyczyny malować, aby dopiero po trzynasto-letniej przerwie, w roku 1927, powrócić do sztuki... Dwa lata później urządza Lewensztadt wystawę w Warszawie. Ma ona wielkie i niespodziewane powodzenie. Sprzedaje wszystkie wystawione obrazy, przyczem jeden zostaje zakupiony do zbiorów państwowych. Po wystawie wyjeżdża artysta zagranicę.

Paryż i Nicea są dalszemi etapami rozwoju jego sztuki. Szereg wystaw i jaknajlepsze oceny wybitnych krytyków świadczą o wielkiem powodzeniu naszego rodaka.

Kilkuletni pobyt na obczyźnie wywołuje jednak u artysty zrozumiałą tęsknotę za krajem i rodzimym pejsażem. I oto widzimy go od kilku miesięcy w Zakopanem, uwijającego się ze stalugami i kasetą po zaułkach nie przedstawiających przeważnie dla zwykłego przechodnia żadnego przedmiotu zainteresowania. To, co w przejściu niejednego może razić, na co chetnie poskarżyłby się w urzędzie miejskim, dla Lewensztadta staje się niejednokrotnie tematem do obrazu. Dziwne jest oko tego malarza...

Lewensztadt należy do t. zw. ekspresjonistów, którzy nie odtwarzają wiernie widzianych przedmiotów, lecz interpretują je na własny sposób. Artysta nie jest sługą przyrody, lecz przeciwnie, przyroda służy mu dla jego celów. Oczywiście niezbędnym

warunkiem, pozwalającym ujarzmić przyrodę na ograniczonej płaszczyźnie, jest wysoka kultura malarska i opanowanie techniki. Artysta nasz rozporządza niemi w zupełności, toteż skala jego możliwości jest nieograniczona. Maluje on wszystko, bez różnicy, pracuje według z góry ułożonego planu i dzięki swej technice osiąga w swych pracach przeważnie zamierzony cel.

Forma i kolor są czynnikami, odgrywającemi główną rolę w jego twórczości. Artysta upaja się tworzeniem nowych form i dobieraniem kolorów. Dzięki temu, tematowość nabiera u niego nieznanego dotychczas rozmachu. Najprostszy i zlekceważony temat może mieć u niego wielkie znaczenie. Słup przydrożny, zeszpecony parkan lub kamienie uliczne, stają się w interpretacji artysty, przedmiotem naszego zachwytu. W szeregu obrazów odtwarza artysta z zamiłowaniem biedę ludzką, nadając jej równocześnie dużo uroku. Obraz przedstawia n. p. obdarty lub walący się dom. Gdzieś w głębi przebijają promienie światła słonecznego, które jakoby zwiastowały lepszą przyszłość... Oglądając te prace, ma sie wrażenie, że dany motyw tylko tak a nie inaczej interpretowany być może i musi.

Lewensztadt jest malarzem z zamiłowania. Każde pociągnięcie pendzla jest dokładnie obliczone. W wypracowaniu obrazu idzie artysta tak daleko, że nawet podpis ma swe znaczenie. Na jednym obrazie widać mały podpis, na innym wielki, na jednym czarny, na innym czerwony... Podpis harmonizuje z całością i niejednokrotnie podtrzymuje statykę obrazu...

Jak się dowiadujemy, artysta ma zamiar urządzić wystawę swych prac w najbliższym czasie w Zakopanem. Wtedy publiczność sama bedzie miała sposobność przekonać się o ich wartości.

Komunikaty

Podziękowanie.

W ubiegłe fatalne wakacje na kolonjach letnich w Zakopanem była młodzież seminarjum męskiego z Sosnowca (woj. Kieleckie) i razem z niemi polskie dzieci z Niemiec, w liczbie 161 osób. Kolonja obozowała w szkole żeńskiej przy ul. Nowotarskiej. Sprawne i szybkie zaprowiantowanie takiej masy dzieci w obcem mieście, to duża rzecz a zwłaszcza w takim roku, jak ten, co ciągle lało. W sąsiedztwie kolonji jest piekarnia pana W. Rottera w Zakopanem. Pan Rotter szedł kolonji nadzwyczajnie na rękę. Pieczywo i chleb dawał nam poniżej cen sklepowych i poniżej cen hurtownych. Do naszej dyspozycji stała zawsze gorąca woda do prania i mycia. Wody tej zużytkowała kolonja kilka tysięcy litrów bezinteresownie. W czasie powodzi, gdy trudno było w Zakopanem o wiele produktów, p. Rotter spieszył nam z pomocą, dawał swoje drzewo do kuchni bez grosza. Byliśmy dlań ludźmi obcymi, nie miał żadnego interesu tak wybitnie się nami opiekować.

Za wysokie obywatelskie poczucie, troskę o polskie dzieci z Niemiec należy się Państwu Rotterom publiczne i gorące uznanie.

(—) Władysław Mazur
Dyrektor Seminarjum, Radca Izby Rzemieślniczej Kieleckiej w Sosnowcu.

KUPON REDAKCYJNY
„ECHA ZDROJOWEGO“
NA PORADĘ i POMOC PRAWNĄ

Zgłoszenia przyjmuje Redakcja ul. Jagiellońska, willa „Mazowiecka“, (drogą do Smerekowa) telefonicznie od godź. 10 do 12-tej (Nr. tel. 509) Ustne również w tych samych godź

Kącik prawniczy

Na liczne zapytania w sprawach prawniczych a w szczególności w sprawach podatkowych i administracyjnych, nie jesteśmy w możności z powodu małej objętości „Echa Zdrojowego“ każdemu z naszych P. T. Czytelników dać odpowiedź w rubryce: „Odpowiedzi Redakcji“. Pragnąc jednak zadość uczynić żądaniom naszych P. T. Czytelników umieszczać będziemy w każdym numerze „Echa Zdrojowego“ „KUPON REDAKCYJNY“, który prosimy wyciąć i na kartce pocztowej nadesłać do Redakcji z wymienieniem rodzaju żądanej porady. Porady lub pomocy prawnej udziela Redakcja ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE. Na odpowiedź listowną prosimy załączyć znaczek za 80 gr. Telefoniczne porady od godz. 10-tej do 12-tej (Nr. Telefonu: 509) Ustnie również w tych samych godzinach.

CENNIK GŁOSZEŃ:

Inseraty zwyczajne — cała strona 500.— zł., 1/2 str. — 300.— zł., 1/3 str. — 200 zł., 1/4 str. 150 zł. 1/6 str. — 100.— zł. 1/8 str. — 70.— zł, 1/12 str. — 50 — zł 1/24 str. — 25.— zł., — Inseraty kwartalne z 30% półroczne z 40% roczne z 50 proc.opust. Zasadnicza opłata 1 zł. za 1 cm².

Naczelny redaktor: Dr. Jarosław Sawczak. Wydawca: Dr. Jarosław Sawczak

Drukarnia „Tatrzańska“ w Zakopanem, Nowotarska 4. Tel. 645.

FOTOGRAFJE modne **ARTYSTYCZNE** i tanio

Wykonuje Zakład fotograficzny.
Zygmunta Woźniaka Kraków Dominikańska tel. 16491

Zdjęcia wykonuje się również przy świetle inpitczer
Zakład wykonuje wszelkie prace w zakres artystycznej fotografji wchodzące.

Zakład czynny jest również w niedziele i święta
Ceny niskie.

Kawiarnia — Bar — Dancing — Kabaret

„ITALJA"

KRAKÓW, ul. SZPITALNA L. 38.
Złoty Bar Sala Dancingowa Codzienne występy pierwszorzędnych sił artystycznych.

KAWIARNIA MLECZARNIA

„Szkocka"

KRAKÓW ulica ŚW. TOMASZA. L. 27,
Wydaje wykwintne obiady na maśle po niskich cenach zdrowe sporządzane higjeniczne.

Zatwierdzone reskryptem Ministerstwa oświaty

Kursy Modniarstwa

obejmując całokształt zawod. wykształcenia modniarstwa

Po ukończeniu kursu świadectwa uprawniajace do otwarcia własnej pracow. lub sklepu modniarskiego

Wpisy i informacji do 7 każdego miesiąca przyjmuje
„Salon Mód" A. Sucheckiej
Kraków ul. Mikołajska 13.

Biuro sprzedaży samochodów i przyborów

„SAMOCHÓD"

Włodzimierz Bewszko i Bronisław Jakubowski
Kraków, ulica Szewska L. 4

Dostarcza: Części składowe, różne przybory, oliwę, opony, dętki róż. gat.

NR. KONTA P. K. O. 408. TELEFON NR. 129-55

adres dla depesz: „SAMOCHÓD, KRAKÓW"

Alojzy Majewicz

ZAKŁAD KRAWIECKI, KRAKÓW Pl. Marjacki 1 posiada na składzie ubiory turystyczne, narciarskie oraz płaszcze ZIMOWE

CENY BARDZO PRZYSTĘPNE

HELENA HELLER

UWAGA! UWAGA!

KRAKÓW
UL. BOSACKA róg Topolowej.

Każdy przyjezdny do Krakowa odwiedza sklep tow. mieszanych oraz wyszynk trunków z pokojem do śniadań. Wydaje się śniadania po cenach znacznie zniżonych. Bufet obficie zaopatrzony. Przekąski zimne i gorące.

Wina, wódki i miód w wielkim wyborze.

FA A. LARISCH

Fotograficzne aparaty
KRAKÓW SZEWSKA 19
Zakopane, Krupówki 28.

Wykonuje roboty amatorskie po cenach konkurencyjnych.

Miodosytnia

KAZIMIERZA ROBACKIEGO
Założona w roku 1841

Poleca wszelkie miody, tak do picia jak i lecznicze od najstarszych

KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA L. 26

OBUWIE wszelkiego rodzaju w pierwszorzędnych gatunkach posiada stale na składzie jak również wykonuje na zamówienie po cenach przystępnych firma

PIOTR WĄSIK

(dawniej W. Kapera)
KRAKÓW
ŚW. TOMASZA 29

J. STEINMETZ

SKŁAD PORCELANY I KRYSZTAŁÓW, SZKŁA I LAMP
Kraków ul. Bracka L. 5 tel. 117-33
P. K. O. Kraków 406-107

Poleca: porcelanę, fajans i szkło pierwszOrzędnych fabryk.

CENY NAJNIŻSZE!

A. Folkmanowa

Sprzedaż węgla koksu, cegły i piasku.
Zakopane, Krupówki. Biuro Tel. 243, skład 546.

Skład artykułów rymarskich

Edward Kaleta

Zakład mechaniczno blacharski i koncesjonowany instalator wodociągów i gazu

KRAKÓW, LUBICZ 19. TELEFON 171-74.

Konto czekowe P. K, O, Nr 400,189

Dział 1) Wykonuje: Roboty blacharskie budowlane krycie dachów, wież, kościołów wszelkim materjałem oraz wykonuje reperacje w zakres wchodzące.

Dział 2) Wykonuje: Instalacje wodociągowe, gazowe, cyrkulcje ciepłe wody jak również wszelkie reperacje w zakres ten wchodzące.

Wykonanie solidne — Ceny niskie

Wł. Tomaszewski

Kraków Rynek gł. 16.

Skład porcelany, szkła lamp. naftowych i elektrycznych oraz alpaki i platerów z firmy z firmy warszawskiej Henneberga i Frayctwa.

Wypożycza szkła porcelany platery na zebrania towarzyskie.

Pierwszorzędny ZAKŁAD FRYZJERSKI dla pań i panów

MAKS EDWARD

Katowice, ul. Marjacka 11 obok hot. Europejskiego

zawiadamia P. T. Panie, iż posiada do trwałej ondulacji trzy aparaty. REWELACJA: Aparat parowy i elektryczny SPECJALNOŚĆ: Farbowanie włosów.

Ceny umiarkowane.

„SAMOCHÓD"

właść. J. Rączka

KATOWICE, ul. Marsz, Piłsudskiego

Tel. pryw, 327-16. Tel, warszt, 333-48

Warsztaty reperacyjne

specjalność

SZLIFOWANIE CYLINDRÓW ORAZ WYRÓWNYWANIE WAŁÓW KORBOWODOWYCH.

ZAKŁAD KRAWIECKI DAMSKO MĘSKI

STANISŁAWA DAJSZCZYKA

Kraków, plac Groble 19. I. p. oficyna

wykonuje

prace w bardzo krótkim czasie ściśle oznaczonym, solidnie i sumiennie. Dogodne warunki spłat- Przeróbki i reperacje,

---

PIERWSZORZĘDNA

RESTAURACJA

w Starym Teatrze

pod zarząd. absolwentek Państwowego Seminarjum Gospodarstwa Domowego.

KRAKÓW, Jagiellońska L. 3 — Tel. Nr. 114-02

Polecamy śniadanie, obiady, kolacje po najniższych cenach podczas obiadu i kolacji koncert. orkiestry. Salonowej,

---

SANATORJUM „ODRODZENIE"

w Zakopanem

Otwarte cały rok.

ZMIANA LOKALU:

FIRMA **Stefan Porębski**

w Krakowie, zawiadamia uprzejmie, że została przeniesioną z Rynku Gł. 32

na ulicę Florjańską 34

naprzeciw Cukierni Michalika i poleca się P.T. Publiczności, Świetlicom, Klubom, Stowarzyszeniom i Szkołom po znacznie zniżonych cenach

---

HOTEL EUROPEJSKI

Katowice, ul. Marjacka.

dwie minuty drogi od drogi. Tel. 3262 i 44.

Adres telegraficzny: „EUROPEHOTEL"

Wybudowany w r. 1930|31

Pełny komfort współczesny

Bieżąca gorąca i zimna woda w każdym pokoju

RESTAURACJA - KAWIARNIA - BUFET

POD KIERUNKIEM WYKWINTNEGO KUCHMISTRZA.

KUCHNIA FRANCUSKO-POLSKA,

ZNANA RESTAURACJA

„BARU KRAKOWSKIEGO"

Przy ul. Bronisława Pierackiego w KATOWICACH.

poleca się Szanownej Publiczności.

T. Wojciechowski i S-ka.

Katowice, ul. Jana,

Skład sukna, kortów i płócien

POLECA

Materjały wełniane męskie i damskie, jedwabne, płótna pościelowe, bieliźniane, fartuchowe i wszelkie dodatki krawieckie.

Kolektura „Pod Opatrznością"

Państwowej Loterji Klasowej L. 759.

Rabka-Zdrój Konto 406215. telefon 223.

Gdzie spędzić urlop?

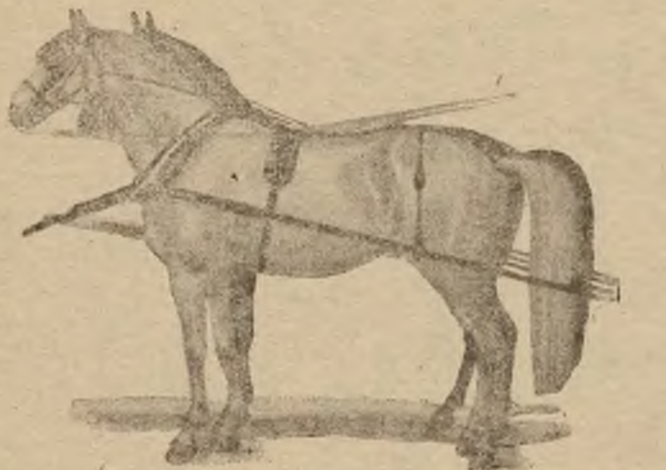
Na liczne listy i zapytania naszych P. T. Czytelników gdzie najtaniej i najwygodniej spedzić urlop. Redakcja „Echa Zdrojowego" mając na uwadze wygodę i dobro swoich P, T. Czytelników weszła w porozumienie z pensjonatami w Zakopanem i okolicy, **które swojem solidnem fachowem prowadzeniem dają pełną gwarancję pełnego zadowolenia gości,** gdzie uzyskała zniżkę dla wszystkich swoich P. T. Czytelników, którzy pragną odpocząć w najpiękniejszym zakątku Tatr, Zakopanem. W celu uzyskania zniżki należy wyciąć niżej wymieniony kupon i okazać w jednym z pensjonatów, aby wynająć pokój z utrzymaniem po cenie zniżonej.

FORTEPIANY-PIANINA-FISHARMONJE

nowe — używane w wielkim wyborze po cenach najniższych w najstar. składzie fortep.

WŁADYSŁAW BOLOŃSKI KRAKÓW

ul. Św. Anny 3. ZAMIANA — DOGODNE SPŁATY WYJEM ul. Św. Anny 3.

MARKFELD i GRUNBAUM

Kraków. Wielopole L. 3 Tel. 128-63.

Poleca siodła angielskie i oficerskie, uprzęże latarnie powozowe okucia niklowe do uprzęży, teczki, kufry, walizy, plecaki chlebaki kagańce dla psów skórzane i druciane, pasy transmisyjne skórzane. Skóry rymarskie czarne, naturalne i galanteryjne, Nici i przędzy wszelkiego rodzaju,

W. Jawień

Kraków ul. Zamkowa

poleca obuwie

luksusowe własnego wyrobu znane z dobroci i trwałości w najelegantszych modnych fasonach

według najnowszych zagranicznych żurnali

Wyrabiam również obuwie sportowe narciarskie a jako specjalista przyjmuję zamówienia na obuwie na nogi chore, cierpiące na wszelkiego rodzaju odciski, wyrabiam specjalne skórzane wkłady według przepisów lekarskich. po cenach bardzo przystępnych. Dla wygody P, T. Klienteli przyjmuję wszelkie naprawy, odnowienie itp, Zgłaszający się z niniejszem ogłoszeniem otrzymują każdorazowo specjalny opust.

Z poważaniem
W. Jawień

JÓZEF BIAŁAS

Kraków, ul. Kopernika L. 1

Pierwszorzędna pracownia obuwia.

Poleca: Wszelkiego rodzaju obuwie z materjałów krajowych i zagranicznych, jak buty z cholewami angielskie do konnej jazdy, do polowania, sportowe, narciarskie, do łyżew spacerowe i wizyt. według najnow. modeli

obsługa szybka i solidna. Ceny umiark.

Cukiernia Europejska

Kazimierz Danek

Kraków Rynek Główny 25.— Tel. 145-82,

Wybór ciast cukrów—Specjalność: Kaw wyborowa

Ceny przystępne

Kto raz tylko u Kapery Obuwie nabędzie

To przez cenę i jakość gościem stałym będzie

W KRAKOWIE SŁAWKOWSKA JEDYNAŚCIE I DWADZIEŚCIĄ CZTERY tam są magazyny **Wojciecha Kapery**

Srebro Platery Bronzy

największy wybór i najtańsze ceny w firmie

M. JAKUBOWSKI

KRAKÓW SUKIENNICE NR. 26-27

Tel. 129-65 Tel. 129-65

Kapelusze męskie

w wielkim wyborze na każdy sezon poleca

Antoni Jarosz

KRAKÓW, ul. SŁAWKOWSKA L. 24,
Dom Księży Marków

H. Olesiak

KRAKÓW UL. Karmelicka 17

poleca towary korzenne, kolonialne, delikatesy, owoce
SPECJALNOŚĆ Kawa, Herbata, masło deserowe

Ceny przystępne!

Uwaga Dla warstatów i wytwórni obuwia **Uwaga.**

polecam

Skóry w różnych kolorach wyrobu fabr. kraj. i zagr w najlepszych gatunkach jak również przybory do obuwia oraz specjalny skład kopyt i prawideł i wszelkich części szewskich — po cenach konkurencyjnych

Piotr Czubryt
Kraków
ul. św. Marka L. 22
(hotel Pollera)

SKŁAD APTECZNY PERFUMERJA oraz artykuły GOSPODARCZE!

„SAMARYT"

Kraków Aleja J, Słowackiego. tel. 168 10

POLECA: artykuły perfumeryjne kosmetycz. i gospodarcze w wielkim wyborze

!Ceny bardzo niskie!

Najserdeczniejsze życzenia
„Wesołych, Miłych Świąt"
i „Szczęśliwego Nowego Roku"
składa swoim Prenumeratorom,
Sympatykom oraz Współpracownikom

REDAKCJA.

Brytyjskie i zagraniczne Towarzystwo biblijne.

Oddział polski w Warszawie Al. Jerozolimskie 15.
poleca Pismo Święte we wszyst. językach.
Polskie (Stary i nowy Testament) w pół. pł. oprawie na dobrym papierze 1142 druku po zł. 3 za egz.

NAJWYTWORNIEJSZY z TRUNKÓW

COGNAC J. & F. Martel

Maison fondée en 1715.

G. BARGOIN

Warszawa Nowy — Świat **45.**

Biżuterja francuska

Wykwintna Galanterja Upominki

PRACOWNIA OBUWIA

Stryjczyk

WARSZAWA ul. Trębacka 7.

Wykonuje wszelkie obstalunki i reperacje specjalność: **Obuwie narciarskie,** myśliwskie, sportowe, oraz Śniegowce filcowe **CENY UMIARKOWANE**

ZAKŁAD RYTOWNICZY

A. LEKS. FISCHHAB

WYTWÓRNIA PIECZĄTEK
KRAKÓW, GRODZKA 46
TELEFON 132-56.

Sanatorjum Związku Pracowników Poczt Telegrafów i Telefonów

w Zakopanem (dawniej Sanato)

Otwarty cały rok. Przyjmuje również chorych prywatnych z całkowitą opieką lekarską.

Roentgen, laboratorjum bakterjologiczne Diatermja

Tel. 317 Tel. 317

ELEKTRYCZNA PALARNIA KAWY

„MEDANO"

WARSZAWA ul. Marszałkowska 121 Tel. 296-84

Stale świeżą paloną kawę oraz najlepsze mieszanki herbaty otrzymać można tylko w firmie:

Elektrycznej palarni kawy „MEDANO"

WARSZAWA ul. Marszałkowska Nr. 121 i Złota 45 Telef. 296 84.
Towar wysyłamy do wszelkich miejscowości za zaliczeniem pocztowem.

Kolektura Loterji Państwowej Nr. 1087.

„Uśmiech Szczęścia"

Warszawa Nowy Świat 69 tel. -06. Marji Wójcickiej wdowy po lekarzu

---

RESTAURACJA POWSZECHNA

KRAKÓW, ul. Karmelicka 17 (róg ul. Garbarskiej)
wydaje obiady z 3 dań po 1 zł. Kolacje od 50 gr.
Wycieczkom rabat. Koncert muzyki salonowej.

ULGOWY KUPON **Willa „Malina"**

Zakopane-Bystre Bulwary Słowackiego
pod „Nosalem" najlep. tereny narciars.
Za okazaniem niniejszego kuponu wynajmę pokoje po cenach zniżonych. Dla wycieczek specjalny rabat.

ZOFJA
EMANOWA

Zakopane, Krupówki 20

Rk. czekowy P. K. O. 409.216.

ze sukna haftowane pantofle, serdaczki, guńki, czapeczki, torebki, poduszki, makatki, kamizele i inne. Lalki w strojach górali.

Zakopiańskie własne wyroby ręczne.

Ze skóry: torebki damskie i dziecinne, portmonetki, portfele, zakładki, okładki, teczki, notesy, poduszki, ramki, pudełka, paski, pochewki na lusterka, grzebienie, popielniczki klubowe i i. p

SKLEP KIOSK OBOK POCZTY

wyroby odznaczone WIELKIMI MEDALAMI SREBRNYMI i DYPLOMAMI

na P. W. K. w r. 1929 od Rządu

na II Targach północnych **w Wilnie 1930 r.**

na II targach Katowickich w r. 1931.

SKLEP BŁAWATNO GALANTERYJNY

Rabka Zdrój UL. PONIATOWSKIEGO

S. KOC

Willa „Salwator"

Otwarty cały rok | Poleca: | Otwarty cały rok

wypożycza leżaki narty i saneczki

Zabawki dziecinne, Pamiątki i rzeźby Rabczańskie. Kostjumy kąpielowe Pończochy damskie i dziecinne, Skarpetki sportowe Damskie, Skarpetki męskie, Pantofle zakopiańs. Bluzki i sukienki gotowe, Obrusy i ręczniki

Telefon Nr. 49.

Prześcieradła kąpielowe, płaszcze kąpielowe, fartuchy i czapki, Serdaki i torebki zakop, Kapy na łóżka, Kołdry na śnieżno białej wacie, Koperty na kołdry,

Towary bławatne po cenach niskich

można oglądać bez obowiązku kupna.

Uważać na adres | Uważać na adres,

Sprzedaje i wypożycza leżaki.

Kto raz kupi w tej firmie przekona się o niskiej cenie i do roci towaru i z zadowoleniem zostanie stałym klijentem

Wybór wielki | Ceny fabryczne.

Sport zimowy i letni

Aleksander Nejberg

ZAKOPANE, Krupówki 20 (naprzeciw Trzaski)

Poleca:

NARTY najlepszej krajowej wytwórni St. Zubka, wiązania, kijki, smary, saneczki, łyżwy. Ubrania sportowe: Wiatrówki, buty, swetry, koszule sportowe, rękawiczki, skarpetki.

WYPOŻYCZALNIA NART.

Maskotki: Lalki-narciarze i inne (zbójniki górale etc.) Ponadto wszelkie pamiątki zakopiańskie RZEŹBY, LASKI.

Wielki wybór | **Wyroby skórzane** | **Ceny niskie.**

Stefanja Wiesiołek

Tel 5'4

Handel kolonjalno-delikatesowy

Zakopane, róg Witkiewicza i Krupówek

Ryby żywe stale na składzie.

Specjalność: różne gatunki kawy i herbaty

Ceny bardzo niskie.

HOTEL „PORAJ"

Zakopane - Krupówki

Pokoje słoneczne z widokiem na Tatry.

Ceny bardzo niskie. | Ceny bardzo niskie.

DROGERJA

POD „MATKĄ BOSKĄ"

Mgr. WŁ. JABŁOŃSKIEJ

RABKA-ZDRÓJ

POLECA:

Kosmetyka;

Perfumy i wody kolońskie krajowe i zagraniczne w oryginalnych flakonach i na wagę - wody mineralne

---

SANATORJUM AKADEMICKIE

BRATNIA POMOC

w Zakopanem.

Otwarty cały rok, przyjmuje akademików i uczniów szkół średnich. Ceny od 8 — 10 zł. Osoby prywatne od 10 zł. dziennie wraz z opieką lekarską — Tel. 535 i 303.

SKLEP CHRZEŚCIJAŃSKI

NINA HAUSLINGER dawniej J. STEIDEL

Zakopane, ul. Sienkiewicza w górze — Tel. 441

poleca: towary kolonjalne i spożywcze, wina i wódki krajowe i zagraniczne, Jarzyny, Owoce, Drób bity i żywy

Dla pensjonatów ceny hurtowne

Kupon ulgowy.

LUKSUSOWY PENSJONAT

„SOPLICOWO"

ZAKOPANE UL. KOŚCIUSZKI TEL. 280.

Wolne apartamenta — pokoje.

Zakład fryzjerski
Damsko Męski

Coiffeur pour dames
et Messieurs

„RENÉ"

Były pracownik
w firmie „ANTOINE"
w Paryżu

Ancien coiffeur
de la maison ANTOINE
a Paris

Specjalność wieczna ondulacja najnowszemi aparat. Farbowanie włosów na wszystkie kolory

specialité Ondulation permanente et teinture

ZAKOPANE

ul. Witkiewicza 27. rue Witkiewiczcza 27

willa „Baśka"

Tel. 698 **Tel. 698**

PENSJONAT

Willa „Nasza"

Zakopane, ul. Zamoyskiego Tel. 595.

Położony w dużym lesistym ogrodzie z widokiem na Tatry. Najładniejszy punkt Zakopanego. Poleca pokoje słoneczne z werandami, wodą bieżącą ciepłą i zimną, łazienki. Utrzymanie wykwintne. Doborowe twarzystwo. Pianino, radjo, patefon. Obce języki francuski, niemiecki,.

Pod zarządem Stefanji Prizównej.
Ceny przystępne.

Najtańszy sklep w Rabce Zdroju.

BAZAR PODHALAŃSKI

Rabka-Słone, Willa Aniela

Otwarty cały rok. Ceny najniższe.

poleca :

! Towary galanteryjne, artykuły plażowe, wyroby kosmetyczne, biżuterje, zabawki, rzeźby, pamiątki, leżaki, gry towarzyskie !
oraz wiele innych artykułów

— — rzeźbi się monogramy na poczekaniu bezpłatnie — —

Każdy kupujący otrzymuje upominek gratis

— — WAGA OSOBOWA — —

Leżaki sanki wypożycza się na dogodnych warunkach

Uwaga Uwaga

Zakład fryzjerski „WERSAL"

Zakopane Chramcówki Nr, 1072

Salon dam-ko-męski Pierwszorzędne siły z Krakowa

Krawiec męski damski i wojskowy

MIECZYSŁAW BOBAK

Zakopane, Kasprusie 11 a.

Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres krawiectwa wchodzace — wykonanie solidne Ceny niskie Dla P.T. Wojskowych i Strzelców rabat.

Krakowski Magazyn Zegarmistrzowsko - Jubilerski

Gustaw Reck

daw. Emil Goldwasser

ZAKOPANE, UL. KRUPÓWKI 32.

vis a vis sięgarni Zwolińskiego

poleca swój bogato zaopatrzony skład zegarków, budzików, wyrobów złotych, srebrnych, platerow. i optycznych

Specjalnością firmy : Gustowne podarki i pamiątki zakopiańskie.

Pensjonat

„WOŁODYJÓWKA"

Zakopane, ul. Sienkiewicza.

Pokój z utrzymaniem. Ceny ulgowe.

BAR LUDOWY

pod fachowem kierownictwem J. Bobaka

Zakopane, Nowotarska (naprzeciw sądu) po załatwieniu spraw swoich ukoisz troski

tylko w BARZE LUDOWYM

wybór win wódek — wybór zakąsek specjalność drugie śniadania gorące z piwem i wódką zł. 1.

Kupon ulgowy Pierwszorzędny pensjonat

„LIMKA" Zakopane,

Bulwary Słowackiego Tel. 271.

Poleca komfortowo urządzone pokoje, w pokojach bieżąca gorąca i zimna woda.

AKUSZERKA

MARJA TRZEBUNIOWA

Zakopane
ul, Sienkiewicza
dom własny

KUPON ULGOWY !

Mapy, przewodniki tatrzańskie własnego nakładu, pocztówki i fotografje z Tatr i Zakopanego z wielkich z biorów zdjęć własnych, poleca

L. ZWOLIŃSKI

księgarnia, skład papierów i przyborów piśmiennych

ZAKOPANE, KRUPÓWKI 39 — Tel. 622.

wypożyczalnia książek przy księgarni zaopatrzona w ostatnie nowości.

Kupon ulgowy

PRACOWNIA FUTER

TOMASZA ZAJĄCA

Zakopane, Krupówki 40.

Za okazaniem niniejszego kuponu okaziciel otrzyma rabat.

Wanda Proszekowa

przedtem:

SKŁADNICA KÓŁEK ROLNICZYCH

Zakopane — Krupówki — Telef. 338.

poleca: kawę, herbatę, czekolady w najlepszych gatunkach, przytem wszelkie artykuły spożywcze, delikatesy, wódki koniaki wina krajowe, zagranicze po cenach możliwe najtańszych.

OSTRZEŻENIE.

Ostrzega się P.T, prowadzących pensjonaty w Zakopanem, aby w swoim własnym interesie nie korzystali z usług pokątnych pośredników, ponieważ w myśl rozporządzenia p, Starosty Powiatowego w Nowym Targu L. A III 3 34 winni tego przekroczenia ukarani zostaną grzywną 100 zł. względnie aresztem a nawet odebraniem uprawnienia przemysłowego do prowadzenia przedsiębiorstwa hotelowego wzgl. pensjonatowego.

Sklep spożywczo-kolonjalny

Michalina Kostkówna

Zakopane, ul. Stara Polana 621.

poleca specjalnie dla pensjonatów konserwy, towary kolonjale, jarzyny, owoce, cukry, materjały piśmienne oraz wyroby tytoniowe.

DANCING BAR

„LIDO"

KRAKÓW, ul. GRODZKA L. 42. Tel. 134-92.

Z dniem 1.X.1934 otwarcie sezonu w odnowionej sali dancingowej, przy udziale pierwszorzędnych sił artystycznych i pierwszorzędnej orskiestry.

KWIATY

przez całą zimę z własnych kultur dostarczam zarządom ogrodniczym

EMIL FREEGE Kraków

SUKIENNICE 15|16 TELEF. 136-05

UBRANIA NARCIARSKIE
i wszelkie inne sportowe damskie i męskie
wykonuje specjalista

Stanisław Matys

KRAKÓW, UL. BASZTOWA 15 (dom FENIXA)
Wejście od Rynku Kleparskiego. **Ceny b. niskie.**

UWAGA! UWAGA.

Najtańsze źródło zakupów wszelkich skór podeszwowych, wierzchnich oraz przyborów szewskich jako też skórę rękawiczkową tylko w najtańszej

FIRMIE

O. OHLBERG

KRAKÓW, ul. Św. Marka 21. Telefon. 115-72

SALON FRYZJERSKI DAMSKO — MĘSKI

FR. DZIKOWICZ

KRAKÓW ul. Karmelicka 21 A. Tel. 188-4
Wykonuje trwałą ondulację, farbowanie brwi i rzęs PO CENACH PRZYSTĘPNYCH
Wykonanie solidne pierwszorzęd. siły
Okaziciel niniejszego ogłoszenia otrzyma RABAT.

WYKWINTNĄ KUCHNIĘ I BUFET
poleca

Restauracja ŻYWIEC

dzierżawca WŁADYSŁAW BOGUSZ
KRAKÓW, ul. FLORJAŃSKA L. 19.
Telefon Nr. 109-88

Skład Warszawski

PRZYBORÓW FOTOGRAFICZNYCH i PRACOWNIA FOTOGR.
KRAKÓW, UL. SZEWSKA L. 2,
Wykonywa wywołania, kopjowania, powiększenia wszelkie roboty fotograficzne.

KOLEKTURA LOTERJI PAŃSTWOWEJ
"NIEZALEŻNOŚĆ"
JÓZEFA TOMASZEWSKIEGO
Kraków, Kantor Wymiany na dworcu osobowym
ODDZIAŁ ULICA FLORJAŃSKA L. 45

HOTEL POLSKI

KRAKÓW, — UL. FLORJAŃSKA L. 42. OBOK „BRAMY FLORJAŃSKIEJ" TELEFON 104-69 gruntownie odnowiony, poleca pokoje po zniżonych cenach od 3 zł 50 gr. za dobę wraz z obsługą i podatkiem gminnym. Śniadanie na żądanie podaje się do pokoju, po bardzo umiarkowanych cenach. Powołujący się na zgłoszenie w „Echu Zdrojowem" otrzymuje 10 proc. opust.

MARCONI - Reprezentacja KRAKÓW Św. Jana
URZĄDZENIA DŹWIĘKOWE DLA KIN SYST. CASTAGNA
MARCONI phone London — Głośniki
Radjoaparaty Rekonstrukcje urządzeń kin. i tp.
MARCONI Tel. KRAKÓW 174-09

TUTKI Altesse Wisła (zwijki)

PEŁNOWATKI

Z PEŁNYM WKŁADEM WATY LECZNICZEJ
wchłaniającej ponad 90 proc. nikotyny

I. LANGER

Fabryczny skład mebli
Kraków, św. Jana 2. Tel, 147-62.
Meble nowoczesne, luksusowe z najnowszych fornierów egzotycznych. Modele według własnych projektów. Meble kuchenne metalowe i pojedyncze.
Ceny najniższe. Wszelkie udogodnienia.

J. RUDNICKI

Kraków, Rynek Główny linja A-B
Dla wytwornych Pań Modelowe szlafroczki, bluzki, pyjamy szale swetry rękawiczki—Ceny wyjątkowo niskie